

EGIPAT REPUBLIKA

Površina: 1.001.450 km²
Broj stanovnika: 85 milijuna
Glavni grad: Kairo
 (18 milijuna stanovnika)
BND per capita: 6374 dolara
Predsjednik Hosni Mubarak (r. 1928) na vlasti je od 1981., a od 1975. bio je potpredsjednik Anvaru Al Sadatu. Transparency International rangira ga kao najmanje korumpiranog arapskog lidera. Većina procjena navodi dvatriga milijuna eura, ali neki izvori bogatstvo njegove šire obitelji procjenjuju i do 40 milijuna dolara. Predsjednik u prisilnom odlasku Mubarak ostavlja iza sebe novi kabinet premijera Ahmeda Šafika. Na idućim izborima očekuje se vrlo jak utjecaj Muslimanskog bratstva.

HOSNI MUBARAK
 U braku je sa Suzanne Sabet, koja je sa sinom Gamalom otputovala u London sa 80 kufera

PIŠE
Ines Sabalić
 SNIMKE
 AP i SIPA/JLP

Neočekivani efekt tuniskog i egipatskog ustanka jest solidarnost koju zapadna javnost pokazuje prema arapskim zemljama koje se rješavaju svojih diktatora i razumijevanje da zemlje u kojima žive muslimani nisu legla pristalica terorizma i suludih ekstremista, nego mjesta gdje ljudi jednostavno više nisu mogli izdržati represiju.

Prvih dana tuniskog ustanka govorilo se o domino-efektu pada režima, ali do toga, čini se, neće doći. Drukčije je vrijeme, epoha, okolnosti. Zemlje Afrike i Bliskog istoka i međusobno su vrlo različite i, čak i ako se jako potresu, potražiti će različite političke putove. Šanse Tunisa, Maroka, Alžira da se demokratiziraju realne su, dok će Jemen ovako ili onako, uskoro ili malo poslije, otklizati u kaos.

Egipat, ključna zemlja sjeverne Afrike, je na raskrižju. Već se zna da će, nakon izbora koji bi trebali biti najesen, ali će možda biti bitno prije, izgledati posve drukčije nego do sada. U pozitivnom razvoju, Mohamed el-Baradei, nobelovac i bivši šef Međunarodne agencije za nuklearno naoružanje, uspjeh će utjecati i dati novi smjer organiza-

ciji Muslimansko bratstvo. Ako ga, međutim, islamisti iz Muslimanskog bratstva iskoriste kao kulisu na izborima, s njegovom slikom dodu na vlast i onda ga odbace, uslijedit će vrlo opasni dani za regiju. Dogodi li se taj crni scenarij, Mubarakov sporazum s Izraelom, koji je desetljećima čuvao mir, bit će poništen. Nastat će razdoblje permanentne, vrlo opasne krize, s nuklearnim predznakom, i preslagivanja moći u regiji.

Kulturno i sociološko tkivo u zemljama sjeverne Afrike je različito. Tunizani uspoređuju svoj ustanak s Francuskom revolucijom. "Ovdje, kod nas, sad je 1879.!", vikao je demonstrant kojeg je snimila francuska televizija. U sve tri magrepske zemlje osjeća se strahovito nezadovoljstvo srednje klase, a moglo bi prije puknuti u Alžiru nego u Maroku.

Tko je sletio u Tunis, već na aerodromu osjetio bi da je u policijskoj državi, u Alžiru napola, u Maroku nije imao taj dojam. U Egiptu protest nema ni ideološki niti klasni predznak, a loša strana nedostatka organizacije je skretanje u pljačku i ulično nasilje.

INTEGRITET VOJSKE U Tunisu i u Egiptu ključni je moment odluka vojske da se ne suprotstavlja narodu. Ako se analizira uloga vojske u zemljama za koje se pretpostavlja da bi moglo doći do ustanka, može se predvidjeti i ishod. Tamo gdje su generali korumpirani, kao u Alžiru, najprije bi trebalo u vojsci doći do prevlasti nekorumpiranih snaga, možda mladih časnika, koji bi stali na stranu naroda. Tamo gdje vojska ima integritet, kao u Egiptu, odlučili su da otkazu lojalnost Hosniju Mubaraku.

Režime sjeverne Afrike i arapskih zemlja povezuje i to da su svoju represiju nad srednjim i siromašnim klasama opravdavali time da to "Amerika" ili Zapad ili "EU" od njih traži. To je bila opća maska i isprika za svakodnevno maltretiranje građana. Istodobno, prema van, prema Zapadu, režimi su se postavljali kao možda ne baš elegantna, ali

uspješna brana od islamizma koji bi, navodno, pukao, ako bi oni pustili iz ruku vlast.

Nijedna od navedenih zemalja nije demokracija, ali je moguće da prevrat u Tunisu i Egiptu, i reforme u Tunisu, Alžiru, Jordanu, Maroku, to donesu.

Oči svijtu ovih su dana bile uprte u Hosnija Mubaraka, koji je, iako diktator koji nije uspio osigurati demokraciju u Egiptu, ipak imao niz vrлина koje će možda biti tek naknadno vrednovane. Dok ovo pišemo, još vladaju dileme o tome što će odlučiti Mubarak. Hoće li ostati u Egiptu i pokušati podijeliti, zavaditi i oslabiti demonstrante ili će dobiti signal od vojske da mora ići?

Za razliku od prezrenih lidera, kao što je bio tuniski, Mubarak je kompleksna ličnost, izrastao kroz vojsku svojim talentom i hrabrošću. Bio je heroj ratova s Izraelom, ali je ipak poslije, baš on, usred velikih protesta, potpisao mirovni sporazum i tako osigurao mir regiji.

Mubarak je bio začuđujuće malo korumpiran, što se pripisuje upravo vojničkom odgoju. Ipak, korupcija njegove klike, šireg kruga Egipćanima je jako smetala.

Mubaraku su najviše zamjerali upravo nedostatak demokracije, kao i činjenicu da je za nasljednika već bio odredio svog sina Gamala. Hosni Mubarak u braku je sa Suzanne Sabet, koja je iz miješanog englesko-arapskog braka. Ona i Gamal već su u Londonu, gdje su doputovali s osamdeset kufera. Mubarak ima dva do tri milijuna eura!

Izbjegli tuniski predsjednik Ben Ali je, prema informaciji iz francuskih medija, koji se pozivaju na obavještajne izvore svoje zemlje, ukrao i jednu i pol tonu zlata, što je ekvivalent 45 milijuna eura. Ben Alijeva druga žena Lejla Trabelsi pojavila se, potkraj prosinca, u Centralnoj banci Tunisa i zatražila zlatne poluge. Guverner ih nije htio dati bez pismenog naloga, pa je nazvala muža, koji je poslao pisani zahtjev. Zlato se nalazi u Švicarskoj, a Lejla Ben Ali u Džedi gdje je odletjela preko Dubajja, gdje je, kako se

TUNIS REPUBLIKA

Stekla nezavisnost od Francuske 1956.
Površina: 163.610 km²
Broj stanovnika: 10 milijuna
Glavni grad: Tunis
BND per capita: 8264 dolara
Sadašnji predsjednik naslijedio je odbjegloga **Zine-el-Abidina Ben Alija** (r. 1936.), koji je na vlasti bio od 1987. i srušen je narodnim ustankom. Diktator Ben Ali od Tunisa je napravio polupolicijsku državu, ali i najkompetitivniju afričku ekonomiju. Procjenjuje se da ima osobno bogatstvo od pet milijardi eura. Politička snaga velikog utjecaja koja će igrati ulogu u Tunisu jest El-Nahda, što je vodi Rached Ghannouchi, profesor filozofije koji je proveo dvadeset godina u egzilu.

BEN ALI I LEJLA
 Ben Alijev klan, u kojem je mafijaška obitelj njegove žene, sad je u Kataru, a on je sa suprugom Lejlom u Džedi

navodi, većina njene imovine.

Ben Alijev klan, u kojem je i mafijaška obitelj njegove žene, sad se nalazi u Kataru, a on se pridružio Lejli u Džedi. Pariz, koji je godinama podržavao Ben Alija, jer je osiguravao civiliziranu ulogu za žene u društvu i gušio islamizam, nije ga htio na svom teritoriju. Ben Ali, koji se talentom izdigao iz siromašnih obiteljskih prilika i, uz francusku stipendiju davanu talentiranim arapskim dječacima, završio elitnu francusku vojnu akademiju St Cyr, jedva je, na nekoliko minuta dok je promijenio avion, smio sletjeti na aerodrom Bourget.

NOVINARSKA CRNA LISTA Ben Ali je preuzeo vlast s mjesta ministra unutarnjih poslova, 1987. tako da je dotadašnjeg šefa države Habiba Burgibu proglasio senilnim. U toku četiri puna mandata i petog koji je završio protjerivanjem, Ben Ali je zabranio i zatirao islamističke stranke, a Tunis je ekonomski unaprijedio. Da je omogućio normalniju raspodjelu bogatstva, možda bi još sjedio u Tunisu. Većinu bogatstva Ben Ali je sakupio prevarom međunarodnih fondova koje je sve skretao u svoj džep. Novinarske su ga organizacije, prije 15 godina, proglasile

MUHAHEM
 Marokanski kralj (u sredini dolje), umjereni modernizator, ako se osjeti ugroženim, mogao bi pribjeći daljnjim reformama društva

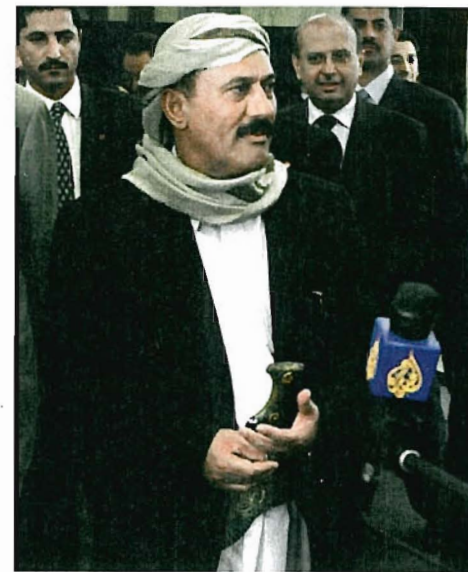
JORDAN KRALJEVINA

Nezavisnost od Britanije stekla 1946.
Površina: 92.300 km²
Broj stanovnika: 6.400.000
Glavni grad: Aman
BND per capita: 6000 dolara
Vlada kralj Abdulah II (r. 1962.), umjereni modernizator, u kombinaciji s vojskom, oni su brana protiv islamizma. Forbes je njegovo bogatstvo procijenio na 12 milijardi eura. Slabost su mu mlazni avioni, od kojih je ponos flote A340-642 Prestige. Preko kraljice Raine predstavlja svoju političku umjerenost u odnosu na islamizam. Ako dođe do nemira, pada Vlada, ali ne i kralj.

MAROKO KRALJEVINA

Nezavisna od Francuske i Španjolske od 1956.
Površina: 710.850 km²
Broj stanovnika: 32 milijuna
Glavni grad: Rabat
BND per capita: 5800 dolara
Kralj Muhamed VI (r. 1963.) vlada od 1999. Forbes procjenjuje da mu imetak doseže dvije i pol milijarde dolara. Dnevni je proračun održavanja njegove palače 960 tisuća eura! Izbiju li nemiri, zbog frustracije siromaštvom i ljutnje na kliku oko kralja, ne očekuje se svrgavanje vladara ni dolazak islamista, nego samo ubrzanje reformi.

JEMEN REPUBLIKA

Nastala ujedinjenjem, 1990., Sjevernog i Južnog Jemena
Površina: 528.000 km²
Broj stanovnika: 23 milijuna
Glavni grad: Sana
Predsjednik je, i diktator, Ali Abdullah Saleh (r. 1942.) Prvo je došao na vlast u Sjevernom Jemenu 1978.; ugušio u krvi pokušaj odcepljena Južnog Jemena 1994. Antiislamist, proamerički vođa, ali slab. Akumulirao veliko bogatstvo. Bogatstvo drži u europskim bankama. Svoj način vladanja opisao je kao "plesanje po zmijjskom leglu". Al Kaida je jaka u Jemenu, a zemlja je na korak od prevrata.

jednim od deset najgorih neprijatelja slobode riječi. Brojni politički zatvorenici, opozicijski političari, novinari, odvjetnici bili su mučeni u zatvoru.

Opozicijski lider koji se vratio iz 20 godišnjeg egzila, islamistički vođa organizacije Al Nadha i skromni profesor filozofije, tvrdi da mu je politički uzor turski predsjednik Erdogan, ali, ipak, ne daje jasne odgovore na jasna pitanja. Nakon odlaska Ben Alija još se pipa gdje se može stati.

SAMOIZOLACIJA U susjednom Alžiru predsjednik Abdulazziz Bouteflika ne daje ni glasa od sebe otkad su počeli nemiri u Tunisu, ali već mjesecima živi u nekoj vrsti samonametnute izolacije, ne vidi ministre i komunicira isključivo telefonom. To znači da je već mjesecima vlast u Alžiru krlhka, ali to znači da su veći prostor nego dosad zauzeli generali. Bouteflika i vojska dijele vlast u Alžiru, i narod ih smatra duboko korumpiranim. Bouteflika je prvo ministarsko mjesto imao s 25 godina, u vladi Ahmeda Ben Belle, a nakon toga velika mlada nada, također netko u koga su stariji političari, kao Hoari Boumedien, ulagali i vjerovali. Bouteflika je postao predsjednik 1998., premoćnom većinom. Prva dva mandata bio je reformator, a nakon toga sve je više stezao građanske slobode. Isto tako tradicionalne i duboko ukorijenjene islamiste, koje je proganjao zbog unutrašnjih razloga, predstavio je kao Al-Kaidu, a sebe kao heroja međunarodne zajednice. Zatvara novinare i političke protivnike.

U Maroku, trećoj magrepskoj zemlji, vlada kralj mlađe generacije Mohamed Šesti. On je naslijedio svog oca, kralja Hasana, koji je bio šarmantni prijatelj europskih lidera, ali

BOUTEFLIKA
Predsjednik Alžira već mjesecima živi u samonametnutoj izolaciji i ne oglašava se od tuniskih nemira

je kod kuće imao željeznu ruku. Hasan Drugi bio je pravi diktator, a Mohamed Šesti je umjereni modernizator. Kad je stupio na prijestolje, prije 12 godina, inspirirao se španjolskom ustavnom monarhijom i promjenama koje je uveo kralj Juan Carlos. Napravio je i neke poteze u tom smjeru. Naprimjer, nekoliko godina dozvolio je slobodne izbore, odnosno da građani izaberu stranke i premijera. No, to ga je oneraspoložilo i sad se izbori održavaju, ali premijera imenuje kralj, bez obzira na rezultat izbora.

Ipak, kako kažu marokanski novinari, situacija je bolja negoprije, a Mohamed u narodu jako profitira u usporedbi s ocem. Ako se osjeti ugroženim, Mohamed bi mogao pribeći daljnjim reformama društva, što je pozitivno.

Obitelj marokanskog kralja jedna je od najbogatijih na svijetu, a Mohamed je dobio nadimak Kralj od Teškog Zlata. On sam objavljuje da ima dvije milijarde eura, ali se smatra da je cifra mnogo veća. Zemlja nije islamizirana, ali je siromašna, nezaposlenost raste, pa tako i nezadovoljstvo naroda. Rodak kralja Mohameda, "crveni princ" Moulay Hicham, izjavio je u ponedjeljak kako misli da Maroko neće biti iznimka u narodnom protestu. "Nema više isprika za prestanak demokratizacije. Ustanci u Tunisu i u Egiptu jasno su pokazali da promjene ne moraju biti ni inspirirane islamom, ni antizapadne, niti antikapitalističke", rekao je.

Evo još nekog tko je baš jako bogat: jordanski kralj Abdulah Drugi. Forbes je procijenio Abdulahovo bogatstvo na 12 i pol milijardi. On dakako ima vile, brodove, imanja, no

strast su mu mlađnjaci kojih, privatno, ima cijelu flotu. Od tuniske revolucije, međutim, tresese čak i u Jordanu, gdje se nekoliko tisuća ljudi diglo u demonstracije i zahtijeva odlazak premijera Amira Rifaja. Abdulah se stavio na stranu naroda, koji protestira zbog previsokih cijena i očigledno, kao i marokanski kralj, bit će spreman na reforme.

I ovaj kralj dijeli svoju sudbinu s vojskom, ali mu je vojska bezrezervno odana. Situaciju u njegovoj zemlji otežava veliki broj palestinskih izbjeglica.

NAJUTJECAJNIJI NA SVIJETU Kralj Abdulah od Saudijske Arabije najutjecajniji je musliman na svijetu. Saudijska Arabija je za Ameriku najvažnija zemlja regije, prvenstveno zbog golemog naftnog bogatstva. Ona je i ključni američki saveznik, jedan od rijetkih koji nikada ne dolazi u pitanje. Ali, svijet je stalno pomalo u dilemi, da li Saudijska Arabija zaista koči i zatire Al-Kaidu, ili je, istodobno, pomalo i njeguje.

Stvarni vođa Libije je Moamer el Gadafi, iako postoje, nominalno, i predsjednik i premijer. Gadafi je, nakon dvije godine na vlasti, odbacio poziciju i titulu premijera i zadovoljio se s nekoliko naziva koji sugeriraju njegovu ulogu u libijskoj revoluciji. On je vjerojatno najekscentričniji svjetski lider, koji putuje po svijetu podižući svoje beduinske šatore, okružen ženskom naoružanom stražom i u pratnji njegovateljice, visoke i "raskošne" plavuše iz Ukrajine. Ali, nije smiješan, jer ga međunarodna zajednica treba, i to za manje-više ružne i prijava poslove kontrole izbjeglica koje

ALŽIR
REPUBLIKA
Nezavisnost od Francuske stekla 1962.
Površina: 2,381.740 km²
Broj stanovnika: 35 milijuna
Glavni grad: Alžir
BND per capita: 19.103 dolara
Predsjednik **Abdelaziz Bouteflika** (r. 1937.) i vojska drže i dijele vlast u zemlji koja je samo nominalno demokracija. Bouteflika je na vlasti od 2009.
Prijava je u imovinskoj kartici tri kuće, stan, i dva starija automobila, ali mu je stvarno bogatstvo, navodno, oko 10 milijuna eura.
Jaki tradicionalni islamistički pokreti koji su prodrli i u vojsku mogli bi odigrati ključnu ulogu ako izbiju nemiri.

se nastoje probiti kroz libijsku pustinju do mora, i poslije, do Europske Unije. Gadafi je, također, arapski nacionalist ljevičarskih korijena i ravnodušan prema islamizmu. Međutim, čak i u Libiji, islamizam je jedna od političkih struja. Islamski način života postoji u nekim oblicima, recimo, zabranjeno je kockanje i alkohol. Ali, jako se naglašava obrazovanje za djevojčice i dječake podjednako. Gadafi, koji je kao mlad, pa nekoliko desetljeća u zrelo doba, bio terorist, danas se posvetio time da "svakom Libijcu napuni želudac", odnosno da "dade bogatstvo narodu". Samo kako? Libijci imaju pune želuca, imaju gdje stanovati, ali Gadafi je nastavio s izgradnjom visokoopremljenih bolnica koje - zjape prazne. U njima nema tko raditi.

Najnesretnijom zemljom danas, koja je u antičko doba imala naziv "sretna Arabija" jer je bogata i vodom i naftom, vlada diktator Ali Abdulah Saleh. Njegov režim najslabiji je, po notornoj pokvarenosti, na karikaturu države. Abdul Al Saleh vlada Jemenom od čina ujedinjenja, 1990., a prije toga bio je predsjednik Sjevernog Jemena. Možda je, neki misle vjerojatno, ubio svog prethodnika u Sjevernom Jemenu Muhameda Ghasmija. Kao predsjednik Jemena dva je put organizirao kažnjeničke ekspedicije u kojima su poginule na stotine, ako ne i na tisuće ljudi. Vlada bezobzirno, grabi sve što može. Akumulirao je vrlo veliko osobno bogatstvo, a trećina stanovništva Jemena muči se glađu. Amerika ga je podržavala joj je ostavljao slobodno polje za hvatanje Al Kaide. To je posljednja zemlja u kojoj bi se mogao naslutiti ustanak srednje klase, ali ustanak gladnih, u kombinaciji s islamistima - da.

GADAFI Ekscentrični libijski vođa, ravnodušan prema islamizmu, potreban je Zapadu radi kontrole izbjeglica koje traže utočište u Europskoj Uniji

LIBIJA
VELIKA SOCIJALISTIČKA
NARODNA ARAPSKA DŽAMAHIRIJA
Nezavisnost od Italije stekla 1951.
Površina: 1,756.000 kilometara
Broj stanovnika: 6,5 milijuna
Glavni grad: Tripoli
BND per capita: 14.844 dolara
Šef države je pukovnik **Moamer El Gadafi** (r. 1942), na vlasti od 1969.
Službena mu je titula vođa revolucije. Najduže je na vlasti od svih neokrunjenih glava u svijetu. Mogući mu je nasljednik na čelu države sin Saif, koji bi volio biti moderniji od oca. Proislamsističke struje mogle bi biti izazov. Status quo bit će sve do prirodnoga Gadafijskoga odlaska. Nema posebno osobno bogatstvo.

ABDULAH
Kralj Abdulah od Arabije ključni je američki saveznik i najutjecajniji musliman na svijetu zbog golemog naftnog bogatstva

S. ARABIJA
MONARHIJA

Osnovana 1932.
Površina: 2,150.000 km²
Broj stanovnika: 25 milijuna
Glavni grad: Rijad
BND per capita: 23.000 dolara
Kralj **Abdulah** od Saudijske Arabije i "čuvav Meke i Medine" (r. 1924.) vlada od 2005., kad je naslijedio polubrata, kralja Fahda, ali kao regent vlada od 1996.
Osobno bogatstvo: 20 milijardi eura. Imao dvadesetak žena. Otac je 15 kćeri i šest sinova, od kojih je najmlađem sedam godina.
Ne očekuju se nemiri, opozicija gotovo ne postoji. Islamizam prisutan, ali pod kontrolom.

iPad za korisnike HT-a 500 kuna povoljniji!

HT je, povodom dolaska iPada u Hrvatsku, svojim sadašnjim i budućim korisnicima, zaljubljenicima u najiščekivaniji tablet odlučio pokloniti primjerene poklone. Tako će prvih sto korisnika koji u T-Centrima od sutra, 28. siječnja, potpišu ugovor na Mobile Internet tarife - 1 GB, 6 GB ili 10 GB, dobiti čak 500 kuna poklon bona. Bon će biti moguće iskoristiti pri kupnji iPada kod odabranih ovlaštenih Apple partnera te će tako korisnici HT-a moći puno povoljnije nabaviti uređaj.

Prvih 1000 korisnika koji odaberu Simpa Internet i kupe Pad mogu zatražiti svoju MicroSIM

AKCIJA
50%
popusta
Surfajte
na svom iPadu
već za samo 50 kn
mesečno

karticu s uključenom 1 kn + 1.5 GB na računu. Svi korisnici podatkovnih usluga T-Mobilea trenutno mogu na svom iPadu surfati povoljnije nego ikada koristeći aktualne promotivne akcije: Mobile Internet korisnici, uz trenutnu akciju „50 % popusta“, mogu surfati na svom iPadu već za samo 50 kuna mesečno.

Simpa Internet korisnici imaju mogućnost surfati već od 0.05 kuna po megabajtu - aktivacijom Simpa opcije Internet XL. Simpa Internet se nadoplaćuje bonovima tako da omogućuje potpunu kontrolu troškova.

LASERI ZA PILOTSKI VID U OPTICAL EXPRESSU

Da li ste ikada razmišljali o tome kakav vid moraju imati TOP GUN piloti ili astronauti kako bi mogli obavljati svoj posao? Odgovor je savršen vid!

A što je s onima koji takav vid nemaju? Zahvaljujući Advanced Custom Vue i IntraLase tehnologiji i njima takav vid postaje dostupan a vama je takva tehnologija dostupna u Optical Express cent

Riječ je o jedinoj tehnologiji koju NASA koristi za astronaute. Prednost ove tehnologije je u tome što omogućava potpuno individualan pristup svakom oku. Standardnim laserskim zahvatom mogu se korigirati kratkovidnost, dalekovidnost i astigmatizam. Ovom tehnologijom moguće je uz navedene greške korigirati i tzv. greške višeg reda pa ćete se osim dioptrije riješiti problema s noćnom vožnjom, različenih slika, odbijeska, sjena itd. Rezultati zahvata su bolji, veća je preciznost te manji period oporavka